

DANICA.

Katolišk cerkven list.

Tečaj VIII.

V Ljubljani 19. maliga travna 1855.

List 16.

Prekletstvo.

(Filot. 1853.)

Jezus. Zveličar, na križi v strašni britkosti
Zadnjikrat milo povzdigne oči ino reče:
„Spolnjeno je“. Oh! že glavo v smertni slabosti
Nagne: že iz prebodene strani mu izteče
Zadnja presveta kri v curkih na zemljo prekleto.

Zemlja se stresne, in neka pošast iz nje plane,
Črne perute, črnejši mem nočne temote,
Kremplje zelene, velike, de zemljo objame,
Tava prot nebu, po zemlji, skoz mesta, samote,
Pise in iše pokoja. Ime je: Prekletstvo.

Ze je štir tavitent let zemlja nesrečno zdihvala,
S strašnim oklepam prekletstva je bila obita,
Težko, oh! težko je čas te rešitve čakala.
Ko pa je zemlja s presveto Kervjo zdaj oblita,
Je blagoslovljena ino — prekletstvo z nje vzeto.

Iz blagoslovljene zemlje pregnano si iše
Drugo domovje; pa mora tud biti prekleto. —
Z grozo veliko jo naglo iz drevja pobriše,
Saj je tud bilo lesovje vesoljno že sveto,
Ker je na lesu zveličanje bilo nam dano.

Misli, de gora saj enkrat ga bo prenočila,
Teče na goro. „Sim sveta; je Jezus tu hodil,
Tu je On pridigal, Njega elo Kri sim jest pila,
Tu je do polnoči, časih elo celo noč molil.
Beži od mene, saj nisim jest tvoje domovje.“

S strahom beži trepetaje v sivo skalovje;
Misli si, to pač nikoli ni b'lo posvečeno,
Pa zagromi mu več tavitent let staro pečovje:
„Gerdež! alj niso Zveličarja truplo umorjeno
Skale v grobu obdajale? — od nas se poberi!“

Zopet odgnano se hoče v pesku poskriti.
Pesek se vzdigne v oblake — ter začne vrisati:
„Jezusa vidil sim, oistro se tukaj postiti,
Sodbo sim cutil hinavcam v me zapisvati;
Beži, in nikdar ne iši pri meni domovja!“

V jamo podzemeljsko tava zdaj; kliče železa:
„Vé ste moj dom; bile niste nikolj posvečene“.
„Kaj se?“ zavpije železo, in beli ga jeza,
„S čem pa so bile roke in noge prebodene?
Kdo je njega stran prebodel? Le hitro se spravi!“

Divje razsaja prekletstvo in tuli in rjove,
Semtertje vije in rije, domovja iskaje;
Zdraženo vglada zdaj sreberne, zlate bregove.
„Vé ste domovje ni!“ dere se zaničevaje,
„Nikdar nikoli vas ni Nazarejcan posvetil!“

Kelih pa srebern in zlati se vzdigne uneto:
„Alj ne počiva v meni v naj veči skrivnosti
Jezusa Rešnjja Kri — Njega Telo čez vse sveto?
Sim, kakor nekđaj križ sveti, napolnjen svetosti;
Beži, le beži od mene ti gerdo prekletstvo!“

Spet se vzdigne prekletstvo iz zemlje v višave. —
Kam se zdaj hoče podati, povsodi pregnano?
Saj posvečene so tudi vse zračne daljave
Z Jezusa sveto molitevjo, k nebu poslano;
V smertni britkosti na križi, v zraku je visel.

Voda pri kerstu Njegovim je b'la posvečena
In ko po morji elo s suho nogo On je hodil.
Zemlja, če ravno je nekđaj b'la vsa zadolžena,

Vender je Jezus sam, njo v stan'vanje si zvolil.
Svet'ga Duha iz nebes je poslal na to zemljo.

Bo li v zverih znabiti prekletstva postaja?
Zvine pri rojstvu so Jezusa milo di hale.
Polja tud ne, ker po njih se Zveličar sprehaja.
Polja za sveto Telo so tud živež dajale.
Kruh in vino počasti z nar veči svetostjo.

Jezno, togotno se grize prekletstvo — se vpraša:
„Kam pa zdaj? kam pa zdaj? — Ternje! saj ti si prekleto,
Saj sim te jest zasadilo“. Na to se zanaša.
Ternje pa: „Bolj še, kot drugo lesovje, sim sveto.
Zvito sim v krono na čelu b'lo kralju ljubezni“.

In od sramote škripaje prekletstvo nesrečno
Pride do blata, vse spenjeno z grivo vihraje:
„V tebi naj dom bo moj, v tebi čem biti na večno.
Nimam, ne najdem nikoder drugodi postaje,
V tebi naj dom bo moj! mende si vender prekleto?“

Blato scer res je ponižno, pa vender se vzdigne:
„Spomni se! tisti, ki vse je svetove vstvaril,
Tisti, ki vse spet v nič spremeni, če le migne,
Čudež veliki nad slepcam je z mano napravil —
Z v blato pomočenim perstam pogled mu dodelil“.

Ze se prekletstvo vse obupajoče razjeda,
Proti peklu že se s strašnim očesam ozera; —
Oh! alj zdaj z greham vso ranjeno dušo zagleda.
V to pa se splazi nesrečno brez vsiga opovra. —
Duša pregrešna! v tebi stanuje prekletstvo. Janez.

Na Ternovskega prečastiti. gosp. fajmoštra je véceraj
naslednji veseli list prišel:

Prečastiti Gospod!

Njih Veličanstvo cesarica Karolina Avgusta so prošnjo od
28. u. m. rešili in mi ukazali. Vam veselo naznaniti, de bodo
Njih Veličanstvo za zidanje ondotne predmestne farne cerkve pri-
hodnjiga veliki ga travna ali pa rožnika premilostivi pripomoček:
En tavitent goldinarjev poslali blagovolili.

Z visokim spoštovanjem bivam, prečastiti Gospod!

Vaš pokorni sluga

O. Bellegarde s. r.

Na Dunaji 14. m. travna 1855.

Katoliška cerkev na Turškim.

B. V Azii.

III. Melkiti, t. j. kraljeve ali dvorne stran-
ke kristjani. To ime so dobili verniki na Jutrovim
pod cesarjem Justinijanom od evtihijanskih krivover-
cov; ono je še današnji dan ime tih, ki so se ali
sami ali po svojih prednikih od evtihijanske krive
vere nazaj h katoliški veri spreobrnili. Število
melkitišk katoličanov je današnji dan blizo 60.000,
kterim moskoviški dnar ni malo nevarnosti napra-
vil. Njih škofje so: 1) Antiohija, kjer je pa-
triarh gerskih Melkitov, zdaj po imenu Mazlum.
Pod njim je tudi 2) nadškofja v Damašku, kjer
je do 10.000 katoličanov. Sedanji veliki škof je
sloveč Hiliani, ki se je bil l. 1827 k katoliški
veri spreobrnil. Po svojim spreobrnjenji je v treh
mescih 1500 družin v katoliško cerkev perpeljal.

že več kakor 20 let je on skerbni pastir svoje čede, kateri so Druzi vse poropali, cerkve poderli in vasi požgali. Zato je prišel Hiliani 1845—46 na Nemško milovšine prosit za svoje uboge vernike. Druge škofije melkitiskih katoličanov so 3) v Sidonu, 4) v Tiru, 5) v Bejrutu, 6) v Tripolu, 7) v Akru, 8) v Alepu, kjer je do 17.000 katoličanov. Še je v spominu hudobija, ropanje, posiljenje itd., ktero so Turki pred 2 letama tukaj kakor ljute zveri nad kristjani uganjali! 9) Homs, 10) Balbek, 11) Zale v Sirii, 12) Bosra v Arabii. Dežela Hauran za Libanonam ima skorej same katoliške prebivavce.

IV. Sorijani ali zedinjeni Sirci ali Jakobiti; njih število je do 50.000, ki imajo 9 škofij. Škofija Mardin v Mesopotamii se je s svojim pastirjem te leta s katoliško cerkvijo zedinila. Sorijanskih razkolnikov je še do 150.000. Perva skušnja jih zediniti je bila že l. 1247; ali še le l. 1646 se je zedinjenje prav utemeljilo po Andreji Ahigianu, ki je bil prvi patriarh katoliških Sircov.

V. Kaldejci. Zmote krivoverca Nestorija, ki je dve personi v Kristusu učil, in Marijo prečisto Devico le mater Kristusovo, ne pa Božje porodnice imenoval, so bile v velikim cerkvenim zboru v Efezu l. 431 slovesno zaveržene. Ali Iba škof v Edesi in sosebno velika šola v tim mestu sta bila močna podpora nestorianizma. Vedni politički razpori med gerškimi cesarji in parto-perzijanskimi kralji so dalje bili velika potuha ti krivi veri; zakaj prvi Nestorijanov niso hotli v svoji državi terpeti: ti pa, akoravno ajdje in divji preganjavci kersanstva, so Nestorijanam na roke sli, da bi tako gerškimi cesarjem bolj ukljubovali. Tako je nestorjanska vera od 5. stoletja po Mesopotamii, Asirii, Perzii, noter v Indijo, Kino, otok Ceilon, še clo v Arabijo se širila. Nestorijanski minih Sergi se je zlo pečal z Mohamedam, in verjetno je, da, kar je učeniga v koranu, je od tega minihha. Zato so bili Mahomed in njegovi nasledniki — kalifi — Nestorijanam močno vdani. Po njih so persli izdelki gerškiga slovstva Arabljanam v roke, kateri so se tajistih — sosebno v Kordovi na španjskim tako pridno posluževali. V sredi Azije se je bil tudi kralj Karaiske dežele Nestorijanam spreobrniti dal, in ta je bil Joannes Presbiter (duhoven), od kteriga se je nekaj toliko izmišljeniga pisalo. — V sredi 13. stoletja so imeli Nestorijani po Azii 146 škofij, ali Hulaku, mongolski kan in vnuk strašniga Džingis-kana, je bil l. 1258 Bagdad, veliko mesto kalifov, vzel. Mongoli so 40 dni po mestu divje ropali in razsajali, kalif Mostasem je storil smert pod podkvami mongolskih konj. Ze prvi mongolski kani so Nestorijane huji in huji stiskali; ali grozovitnemu sultanu Tamerlanu (Timuru) je perpisati, da so bili oni tako uničeni, da zunaj dežel nekdanje Asirije, od njih ni skorej sledu po daljni Azii. Timur je povsod poderal njih cerkve in jih pomoril, kolikor jih je zamogel v oblast dobiti. Odslej so Nestorijani prebivali le v Kurdistanski deželi. Sedež njih patriarha je bil od l. 1559 v mestu Mosulu per reki Tigri, posledne čase pa zavoljo nevarnosti pred mohamedanskimi Kurdi v prav odročni dolini per vodi Zabi na meji Turčije in Perzije.

V florentinskim cerkvenim zboru pod papežem Evgenijem IV. (l. 1445) je veliko Nestorijanov s katoliško cerkvijo se zedinilo, ravno tako pod papežem Julijem III. (1552), nar bolj pa pod papežem Inocencijem IX. (1591), kateri je bil zedinjenim

Nestorijanam lastniga patriarha, Jožefa I. dal. Odslej so ti katoličani imenovani Kaldejski kristjani, ker per Božji službi kaldejski jezik rabijo, in še svoj red (ritus) imajo. Oni prebivajo nar bolj po mestih in vaséh v ravnim, njih sobratje po kurdistanskim gorah na Turškim in okoli Urumskiga jezera na Perzijanskim so pa še v razkolništvu. Še pred 20 leti je bilo katoliških Kaldejcov 130.000; zdaj je njih in razkolnikov veliko manj. Zakaj? bo pokazala njih pergodba od l. 1842—1848. Za katoličane so nasledne škofije:

1) Babilon, patriarhat. 2) Mosul vel. škofija. Patriarh Babilona je tudi oskerbnik mosulske velike škofije. Od l. 1848 je Jožef Audo patriarh. 3) Diarbekir, velika škofija. 4) Mardin, škofija v Mesopotamii. 5) Kerkuk. 6) Gezira. 7) Suert. 8) Salmas. 9) Aderbergan. Vse te škofije imajo svoje pastirje. (K. sl.)

Lepa slovesnost in še nekaj lepšiga.

V Tulonu na Francoskim se je nedavno ta le posebna dogodka godila: Ravno ko je mesto lepi praznik v čast Marijniga neomadežaniga spočetja obhajalo, prijadra v zavetje iz Algerije vojni brod. Častniki (oficirji) hité na suho, da bi prišli še k velikimu obhodu (procesii), ki je bil na večer skoz poglavitne mestne ulice. Tudi nek mlad arabec (turške vere), ki je že nekaj mescov kakor radovalnik pri jezdicah služil, je bil med družino in je ravno v pristaniše stopil, ko se je pobožna versta med zvonjenjem in petjem bližala. Vaša vera, reče arabec svojimu prijatlu, brodovskimu častniku, mi je vselej dopadla, zakaj ona vam vse da, kar koli zamore človek želiti, prostost in veselje pa pokojno vest, in tudi žene se tega vdeležujejo kakor možje in niso zaničljive sužnje kakor pri nas *). — To je dokaz, reče častnik, da je naša vera prava in da se se je vaš prerok motil. — Procesija bližej pride, zlati križi se leskečejo v večernim solncu, bandera in stavnice se vijejo, dim od kadila se kviško valí, petje se razlega in množica pobožno poklekuj. Mladi arabec — tudi on je med kleččicimi. — Čudna vera, spregovori vnovič, ko človek vašo Kristusovo podobo in vso drugo slovesno lepoto vidi, mora na kolena pasti, ko bi tudi ne hotel. — Procesija pride tik morskiga bregu, z bližnje ladije pomorskega vojvoda strel zagermi — ter procesijo pozdravi in po družih ladijah majhnih in velikih se vse polno bander in luč kviško spuša. — Kakor ko pride kralj, tako vi pozdravljate množico, reče arabec. Je še več kakor posveten kralj, odgovori oficir, nebeska Kraljica sama je, ktere praznik se dans obhaja. — V tem je bilo solnce zašlo, ali v Tulonu ta dan ni bilo prav za prav noči, ker vse okna so bile kar na enkrat leskeče razsvitljene. O velikih cestah so bili pod milim nebesam altarji postavljeni in v sredi podoba Matere Božje, s cveticami in prižganimi svečami obdana. — Bi mislil, da se je vse mesto v veliko cerkev spremenilo, povzame spet arabec; človek ne vé od veselja kaj početi, ko to vidi; vaša vera je zares lepa. — Prideta do stolne cerkve in noter gresta skoz obdurje, ki se je v sto in sto svetilnicah lesketalo. To je kakor vrata v raj, mladi vojak vnovič spregovori, ko pa blišivno lučno sijanje znotraj cerkve in vse drugo veličansko napravo ugleda, zakliče: To je sam paradiž! — Častnik se mu smehlja in nič ne reče; le z roko mu pokaže

*) Turki menijo, da samo možki pridejo v raj, kjer bodo vse počutno veselje vživali, žene pa de pojdejo vse v pekel.

na podobo Matere Božje, ktere glava, s svitlo krono obdana, se je lesketala kakor solnce. Arabec poklekne in se obliče z dlanmi pokrije. Tako je dolgo časa ostal; kaj de se je v njegovim srcu godilo, le Bog sam vé. Na to naglo vstane in svojiga prijatla seboj potegne. Imam ti nekaj imenitniga povedati, mu reče, tudi jest bi bil rad, kar si ti, in veroval kar ti veruješ. Vaša vera je toliko lepa! — Zdajci drugo jutro je šel arabec k nekemu duhovnu v mestu, in sveta Cerkev eniga zvestiga učenca več ima.

Katoliška družba rokodelcov v Ljubljani.

Pred dvema mescema je Danica (v 6. listu) svoje brave z lepo novico razveselila, de se sme upati, de bo tudi Ljubljana kmalo družbo rokodelcov imela. — Močno nas veseli, de nam je po dolgem hrepenenju vendar zdaj že mogoče, vsim prijateljem omenjene družbe oznaniti, de naše upanje in pričakovanje ni bilo prazno. Ravno velikonočni teden smo dobili dovoljenje sl. c. k. deželnega poglavarstva zastran rokodelske družbe, in s tim tudi vse, česar je bilo še treba, de bi se ta z velikim veseljem povsod sprejeta in z očitnim blagoslovom Božjim obdarovana družba tudi pri nas na noge spravila, — pa le tudi na noge spravila; zakaj s tim nočemo reči, de že vsiga v obilnosti ima, kar potrebuje, de se bo v prihodnje ohraniti zamogla.

De nam je bilo mogoče na noge jo spraviti, se moramo zahvaliti in očitno se zahvalimo lepi dobrovoljnosti nekterih gospodov duhovniga in svetovniga stanu, kateri so s serčnim veseljem in s hvale vredno pripravnostjo pripomogli k vpeljanju rokodelske družbe v Ljubljani; in če ravno terdno upamo, de to, kar se k časti Božji, k pravimu mnogoverstnemu pridu ne samo posameznih rokodelcov, ampak tudi s časam k pridnimu pohljšanju žalostno sprijeniga družbinskiga stanu sploh začnija, s pomočjo Božjo in dobrih ljudi bo tudi napredovalo: vender se v imenu vsih dušne pomoči ne samo potrebnih, ampak, kakor skušnja dosihmal uči, tudi željnih in vrednih, samim sebi zapušenih mladencev obernemo na vse tiste, kateri lahko ne opesajo na poti, ktere konec je: poviksanje časti Božje v delih prave keršanske ljubezni k pridu bližnjiga. Kdorkoli tedaj iz ljubezni do Boga in do bližnjiga v ta lepi namen kaj dati in pripomoči hoče in zamore, naj si bo v dnarjih ali v kakšnih naši družbi primerjenih bukvah: ga lepo prosimo, de naj se včasih z očmi keršanske ljubezni na družbo mladih rokodelcov ozre; vsaki dar, naj bo še tako majhen, bo s prav hvaležnim srcem sprejet *) in k pravimu pridu tistih obrnjen, kateri so poklicani v nar terdnejši podporo srečniga in mirniga življenja kakor v posameznih družinah, tako tudi v vsi državi.

Toliko za zdaj ob kratkim. Kar pa notranjo napravo in posebno postave leté družbe zadeva, kakor tudi vse važnejši zastran te družbe, bo Danica svojim bravcam o priliki oznanovala; slovesno pričetje pohvaljene družbe bomo že vprihodnjič naznanili.

Dr. L. Vončina.

Ogled po Slovenskim.

Is Ljubljane. To dni smo s hvaležnim srcem prejeli po prečastitim gospodu Celjskim opatu 900 po-

dobie za bratovščino Jezusoviga detinstva, ki so nam jih milostivi gospod Lavantinski škof in knez blagovolili poslati in povedati, de ni za-nje ničesar plačati; če se kaj nabere za podobice, naj se v prid bratovščine Jezusoviga detinstva oberne. — Ravno kar smo tudi iz Zagreba dobili po nekterih gospodih naročene bukve: „Propovednik soderžavajući u sebi svete govore na nedelje, blagdane i razne prigode, složen po Vilhelmu Švelcu, svetjeniku nadbiskupije Zagrebačke. Knjiga I.“ Naj toraj častiti gg. naročniki o priliki po-nje pošljejo. — V založbi gosp. Leop. Kremžarja so z dovoljenjem visokočastitljiviga Ljubljanskiga škofijstva na svitlo prišle bukvice pod naslovom: „Molitve pri procesii s presvetim zakramentam. O godu presvetiga Rešnjiga Telesa in v prošnjah za blagoslov polja“. Te čedne bukvice obsegajo na 4 polah: molitev pred obiskanjem presv. Rešnjiga Telesa, molitve sv. Rešnjiga Telesa dan, hvalno pesem, ki se poje pred presv. Rešnjim Telesom pri začetkih med procesijo, začetke vsih 4 evangelijev, 4 pesmi, ki se pojejo ali molijo gredé od staje do staje, litanije od presv. Rešnjiga Telesa. Veljajo pa terdo vezane 6 kraje., z zlatim obrezkam pa 10 kraje.

*) Iz Zagreba naznanuje „Kat. list“, de bo tudi g. Stjepan Vukotić župnik ivanečki začel o začetku prihodnjiga leta s pomočjo več duhovnov na svitlo dajati cerkvene govore z naslovom: „Propovednik za keršćansko-katolički puk“. Celo delo bo imelo 4 razdele, vsak razdel 3 zvezke po 4—5 pol v osmini; cena z razpošiljanjem bo 4—5 gold., po številu naročnikov. Gg. naročniki naj do konca vel. travna imenovanimu g. župniku v Ivance poleg Varaždina v oprostelih listih svoje naročilo naznaniijo.

Is Slovenograške doline. Veliki terek, to je 3. t. m. zjutraj kmalo po polnoči so nam po dolgem bolehanju eden naj vrednejših duhovnikov naše škofije v Gospodu zaspali, visoko častiti gosp. Tomaž Koren, častni korar, fajmošter in tehant v Staremtergu. Rajni so bili l. 1786 v Celji rojeni in l. 1812 v mašnika posvečeni. Služili so naj prvo v Šmartnu nad 7 let za kaplana, potem nad 12 let v Št. Ilnu za fajmoštra, in zadnjih 21 let v Staremtergu za fajmoštra, pozneje tudi za tehanta, in poslednje leta so jih milostivi škof ozéraje so na njih zasluge so za častniga korarja Lavantinske stolne cerkve izvolili. Rajni so tedaj skozi in skozi samo v Slovenograški dolini pastirčevali, in kot fajmošter so bili na obeh krajih pod patronatom Ljubljanskiga škofijstva. — Pokopani so bili ravno veliki petek, da jim zvonovi, ki so jih tako rekoč iz lastniga po slavnem Ljublj. mojstru Samasa-tu pripravili, o njih pogrebu niso peli, in djal bi, da le v tem oziru so jim je njih želja, tiho in mirno pogrebno imeti, spolnila. Neizrečeno veliko ljudstva iz vse tehantije in iz daljnih krajev je k njih pogrebu privrelo in mile solze takalo, in 19 duhovnikov jih je spremilo k grobu, kteriga so si že dolgo popred pod lično kapelico v obzidji pokopališa sami pripravili, in ga gostokrat memo gredé premišljevali.

V sredo po veliki noči je bilo namesti o dneve njih pokopa slovesno mertvaško opravilo za njimi, k kterimu je 32 duhovnikov od dereče Drave do bistro Savine priteklo. Milostivi knez in škof, rajniga stari prijatelj, so sami došli to opravilo obhajati, in so po opravilu na leco stopili, ter za ranjcim tako nepopialjivo mili pogrebni ogovor imeli, da se je čulo glasno ihtenje neštevilniga ljudstva, in da so tudi pričujočim gospodam v očeh solze igrale. Govorili so o velikih zaslugah rajniga in o britki zgubi, ki nam jo je vsim njegova smert učinila, tako živo in ginljivo, da je vsem globoko v serce šlo. „Jaz sam, so med drugim djali, sim zgu-

*) Tudi vredništvo Danice bo vse dotične darove z veseljem prejemale.

bil v tebi, moj ljubi rajni Tomaž! ne le svojiga stariga nar boljšiga prijatla, ampak tudi nar zvestejšiga pomočnika v svojim trudapolnem nadpastirskem poslu, — zakaj škofovska kapa je težka in pastirska palica težavna, in skerbni zvesti tehaniti so škofu tako rekoč desna roka in desno oko, kakor mi je ranji bil noter do smerti". Poglavitne čednosti rajniga gospod tehanta pa ste bile iskrena pobožnost in ljuba ponižnost, ki jih bote zlasti v Slovenograški dolini v nepozabljivem spominu ohranile. — „Erat vir probus et rectus corde, dilectus Deo et hominibus, cujus memoria in benedictione".

Omeniti je še, da tehanitja (sedež tehanitjstva) je po smerti rajniga spet v Šmarten prestavljena, kjer je svoje dni bila, in da so ob enem Šmartenski nadfajmošter F. S. Novak že za noviga tehanta izvoljeni. A. O.

Iz Gorice 7. mal. travna. Minuli, oh prehitro so minuli prelepi dnevi sv. veličiga tedna s svojimi žalostno-veličastnimi obredi. Mile žalostnice so potihnile, potihnile ginljive odgovornice s fisharmoniko (v naši veliki cerkvi), slovesno zvonjenje se zopet povsod razlega oznanovaje veselje keršanstva, ki obhaja zmago svojiga Zveličarja. Ni ga mendo lepšiga časa v cerkvenim letu, kot je letá. Kristjanskemu sercu je doma pretesno, v cerkev ga vleče neznana moč, s svetim navdihnjenjem ga napolnjujejo tam različno sveto opravila, ki se ne prestando verstijo, de se komaj drugo drugimu umika. Posebno vabijo „Božji grobi" tudi še celo take ljudi v cerkev, kateri ne obiskujejo sicer redno službo Božje. Kdor, postavim, v petek večer pri nas cerkve obiskuje, sreča tu procesijo z Božjo martro, tam se ravno blagoslov deli z ostankam križa Kristusoviga, tam se nameri na križev pot; v ti cerkvi se „Miserere" prepeva, v uni se pridiga; kamor greš, vse cerkve so polne ljudi, in ulice mergolijo pobožnih častivcev našiga odrešenja, ki se od cerkve do cerkve sprehajajo; človeku se serco topi, tem bolj, ko mu se vedno neizrekljivo milo, nebesko pred- in popoldansko petje v ušesih šumi. Kar je nam Goričanam letas po pomanjkanji vikšiga pastirja vzeto in prikrajšano bilo gledé na veličastnost obredov, nam je nekako nadomestoval novi Božji grob v farni cerkvi sv. Ignacija, ki so ga dali čast. gosp. fajmošter Jož. Tuni napraviti. Zdelal ga je kaj izverstno v velikanskih visokosti cerkve primerjenih razmerah po načertu g. Fr. Pfeiffer-ja, (kar se mizarškiga dela tiče). Alojzi Koršič. Veljal bode nek še čez 1000 gold., ki jih g. fajmošter le pri faranih pobirajo in vkup spravljajo. Pač lep biser v zaslužljivim vencu duhovna je ta, ako veljajo od njega besede: „Gospod, ljubil sim enago Tvoje hiše, in kraj prebivališa slave Tvoje". Zdi se od te naše cerkve, ko vanjo stopimo, de so bili močeni Jezuiti popred spojeni, kot so utegnili svoje veliko delo dovršiti; pa nadjamo se, de g. Tuni jo bodo po malim v tak stan pripravili, kakoršen se ti Božji veži spodobi, de bo kakor od zunaj, tudi od znotraj lepota mesta in slava Goričanov.

Še eniga imena ne smem zamolčati. Gosp. Vilh. Verizo je ves vnet za oplešanje te cerkve, on si pri vsaki priložnosti toliko prizadeva, de se mu prav dobro priležejo besede: „Zelus domus tue comedit me". Ako bi imeli veliko tacih mož, bi bile mende že vse naše cerkve pozlačene. — X.

Razgled po keršanskim svetu.

V Zagrebški vikšji škofiji se bo tretjo nedeljo po Veliki noči obhajalo razglasovanje neomadežaniga spočetja presvete Marije Device. Opravilo je v posebnim pastirskim listu bolj natanko določeno; poprejšno

saboto je ukazán post, cerkve se morajo, kolikor je moč, nar lepši ozaljšati, Božja služba z vso slovesnostjo opravljati, priporočen je obhajanju priméren cerkven govor, v katerim naj se ne govori od te razglašene rešnice, kakor de bi bila nova, ker je sv. Cerkev skoz vse stoletja v neomadežano spočetje presv. Marije Device verovala, le samo očitno ni bilo to razglašeno za člen sv. vere do 8. grudna lanskiga leta. Ravno to je tudi katoliško ljudstvo na Horvaškim in Slavonskim neprenehama verovalo in terdilo, odkar je h keršanstvu prestopilo, pravi vikšji pastir v svojim listu. (Kat. list.)

V Zagrebu so se preteklo nedeljo duhovne vaje za ljudstvo pričele, ki jih pet jezuitov vodi. Bog daj svoj blagoslov trudu višiga škofa, ki močno želé, de bi se katoliški duh oživil v ovčicah, ki so jim zročene.

Nemški Gradec. Wahrhfr. piše med drugim to le: Ravno kar sim v dveh prijateljskih listih dvoje nejeversko hudovoljstvo bral, ktero je bilo pa tudi očitno strahovano. V nekim kraju je pretečeni praznik neomadežaniga spočetja, ki je bil v petek, nekaj mož prišlo v gostivnico. Kerčmarica (birtinja) je ravno pečenko pripravljala, in dišalo je po vsi hiši. Možje v hišo pridejo in pravijo, kako močno de se jim je pečenka zaželela. Kerčmarica reče svojimu možu: V moji kamerci zamorejo gosti brez vsake skerbi jesti. Eden zmed unih pojedljivcev pa vender pokaže na podobo Križaniga, ki je tam visela in pravi: „Vse prav in dobro, ko bi nas le Ta-le ne vidil". Kerčmarica odgovori: „Temu se lahko pomaga", in podobo v steno oberne. Ko se pa spet okoli oberne, od mertvuda udarjen mertev na tla pade. Če so gosti potem pečenko jedli, ali ne, pismo ne pove. — V drugi kronovini sta dva umetnika (tehnikarja), eden protestant, drugi po imenu katoličan, na vsih Svetnikov dan postavo (statvo) neomadežane Marije Device s stebra vergla, ki je pred hišo nekiga górnika stala in je bila njegova. Letá je o-krunknike dotekel ter jih med tepeži pred sodbo gnal, ktera jih je obsodila, de sta móglá škodo poverniti. V štirih tednih je katoliški umetnik na legarji umerl, ta zadolženi oskrunovavec svetih reči, toliko hujši zadolženi, ker so njegovi starši dobri in keršanski ljudje.

Z Dunaja. V molitvarnici poslopja veličiga vojvoda Maksimilijana E-te so bile veliki teden duhovne vaje za gospé iz plemenitiga stanú, ki jih je O. Jožef Klinkovstroem vodil. Svítla cesarica mati in velika vojvodinja Zofija ste se teh vaj vdeleževale.

Premembe duhovšine.

V Ljubljanski škofiji: Gospod Simon Šmid, duhovec v pokoji, so 8. mal. travna v Škofji Loki v 85. letu svoje starosti umerl. Naj v miru počivajo!

V Sekovski škofiji: Sentruperška fara je podeljena gosp. Jan. Strahu, Ptujskimu duhovnemu pastirju, — lokalija v Sentožbaldu pa gosp. kaplanu Ed. Kockl-u; gosp. Ant. Zuga-bratl je prestavljen za kaplana v Knittelfeld.

V Lavantinski škofiji: Za fajmoštra pridejo gospodje: Val. Bergman k Devici Marii pri Fari (Maria am See), Ant. Vanič k sv. Kunigundi, Andr. Jug na Ročico, Stef. Uranker na Jezero. Za namestnika gospodje: Jan. Celer v Dolič, Luk. Sevršek k sv. Emi, Fr. Sili k sv. Vidu nad Valdeg-am, Jan. Hafner v Kaplo, Jož. Kokic v St. Peter, Jož. Lah v Razbor, Ant. Zoher v Stariterg. Za kaplana gospodje: K. Simandi v Šmarten v rožnem dolu, Andr. Korošec na Vransko, Jern. Guzej v Konjice, Juri Kopriiva v Polčane, Jak. Mastnak na Planino, Jož. Katič v Smarje, Juri Grum v Videm, Bl. Dolinšek v Artiče, Ant. Pirtošek v Čadram, Fr. Pecrik v Galicje, Jož. Stor v Konjice, Fr. Vurja na Ročico, Jan. Gregl k D. M. pri Fari, Jož. Jereb v Kaplo. V pokoj so se podali gospodje fajmoštri: Jern. Hobel, Ant. Lipovšek, Ant. Fišer. Gosp. Ant. Srednik je iz službe stopil. — Gosp. Fr. S. Novak, nadfajmošter v Šmartnu, je izvoljen za tehanta Šmartenske (poprej Staroterške) tehanitije.